"అరుణా! గుడ్ న్యూస్" అంటూ వచ్చాడు చక్రపాణి.

"ఆ న్యూస్ తరవాత గాని, అంత కంటె మంచి వార్త మీకు చెపుతాను. నా కేం ఇస్తారో చెప్పండి." చిలిపిగా నవ్వుతూ భర్తను కవ్వించింది అరుణ.

"ఆఁ ఏముందిలే! బహుశా మన సీత పిల్లల్ని పెట్టి ఉంటుంది." అంతేగా అన్నట్లు తేలిగ్గా నవ్వేశాడు చక్రపాణి.

సీత వాళ్ళ పెంపుడు కుక్క. అది రేపో మాపో ఈనబోయే స్థితిలో ఉంది. భార్య చెప్పబోయే ఆ మంచి కబురు అదే అయి ఉంటుందనుకున్నా డతను.

"అది కాదు. ఫేలయిపోయారు." కళ్ళు తిప్పి కొంటెగా అం దామె.

"ఊఁ ఈ సారి కరెక్టుగా చెప్పేస్తున్నా, చూడు." అతను కళ్ళు మూసి కాస్సేపు ఆలోచించాడు. "నువ్వు అపురూపంగా పెంచుతున్న తెల్ల గులాబి మొగ్గ తొడిగి ఉంటుంది."

"ఉహూఁ." అరుణ తల అడ్డంగా ఊపింది కాదన్నట్లు.

"ఎందుకొచ్చిన శ్రమ? మీరు చెప్పుకోలేరు గాని, ఓడిపోయామని ఒప్పేసుకోండి చాలు" అంది.

తన ఓటమిని అంత తేలిగ్గా ఒప్పుకోవడం పాణికి ఇష్టం లేదు. "ముచ్చటగా మూడో సారి ఛాన్సు ఇవ్వవోయ్." అర్థించాడు భార్యను.

"ఊఁ చెప్పండి మరి." మరో అవకాశం ఇచ్చిం దతనికి.

"నువ్వు దీపావళి కథల పోటీకి పంపిన కథకు ప్రైజు వచ్చినట్లు టెలిగ్రామ్ వచ్చింది కదూ?" ఈ సారి తను చెప్పింది రైటే అని భార్య అంగీకరిస్తుందనుకున్న అతనికి ఈ సారీ ఆశాభంగమే అయింది.

"నా కథలు తిరిగి వస్తున్నాయని మీరేమీ ఎక్కిరించక్కర్లేదు లెండి." అరుణ బుంగ మొహం పెట్టింది. అరుణకు తనూ ఓ మహారచయిత్రి నైపోవాలని ఆశ కాని, ఆ కోర్కె తీరడం లేదు. పాపం, తను వ్రాసిన ప్రతి కథ తిరిగి రావడమో, లేదా స్వీకరించలేనందుకు చింతిస్తున్నాము అని కబురో వస్తుంది. చక్రపాణి భార్యను ఏడిపిస్తాడు సరదాకి. "నీ వంటి రచయిత్రులను వాళ్ళ పత్రికలు భరించలేవోయ్" అని మొగుడు కొట్టినందుకు కాదు తోడి కోడలు నవ్వినందుకు అన్నట్లు భర్త అల్లరి మాటలకు కళ్ళనీళ్ళ పర్యంతం అవుతుంది అరుణ. అప్పుడు పాణే ఓదారుస్తుంటాడు—"ఇప్పుడు తిరిగి వస్తేనేం? ఒక నాటికి నువ్వే ఓ గొప్ప రచయిత్రివై పోతావు, తెలుసా? అప్పుడు అంతా నీ చుట్టూ తిరుగుతారు. నువ్వు ఎంత చెత్త కథ రాసినా అదే మహాభాగ్యం అన్నట్లు కళ్ళు కద్దుకుని మరీ వేసుకుంటారు" అని.

ఇప్పుడైనా భార్య చిరకాల వాంఛ తీరిందేమో—అందుకే అంత సంతోషంగా ఉంది అనికూడా ఊహించుకున్నా డతను.

"మీరు చెప్పుకోలేరు గాని, నేనే చెపుతున్నా. అదిగో అది." ఎదురుగా గోడమీద బోసినవ్వులు కుమ్మరించే పాపాయి బొమ్మ ఉన్న కాలండర్ చూపి గబుక్కున తల వంచేసుకుంది సిగ్గు ముంచుకురాగా.

అప్పటికి గ్రహించుకున్నాడు చక్రపాణి. కొద్ది రోజులుగా అరుణ నలతగా ఉంటూంటే-'డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకెళతాను, పద' అంటున్నా డతను. కాని. అరుణే—'నాకేం? బాగానే ఉన్నానుగా' అంటూ తప్పించుకొంటున్నది. పైకి చెప్పుకోకపోయినా, ఆమెకు అనుమానంగానే ఉంది. సరిగ్గా ఆకలి ఉండక పోవడం, మగతగా ఉండటం, నోరమ్మట నీళ్ళు ఊరడం—అదంతా తలుచుకుంటే సిగ్గుగానూ, ఆనందంగానూ ఉంది కాని, అది ఎంతవరకు నిజమో ఎలా తెలుస్తుంది? ఆ రోజు పొద్దున్న నిద్ర మంచంమీంచి లేస్తూనే కళ్ళు తిరిగి పడిపోయింది. చక్రపాణి కంగారు పడ్డాడు. "రోగం దాచుకుంటే పోతుందా? నడు, డాక్టరు దగ్గరకు" అంటూ పట్టుబట్టాడు. "మీ రెందుకూ? ఆనక నీరాయిని తీసుకెళతాను లెండి" అంది. తప్పకుండా వెళ్ళకపోతే సాయంత్రం నేనే తీసుకువెళతానంటూ ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోయాడు పాణి.

అయితే, తను డాక్టరు దగ్గరి కెళ్ళిందన్న మాట. ఎంత మంచి కబురు విన్నాడు! పట్టలేని ఆనందంతో అరుణను బాహువుల్లో బంధిస్తూ, "అమ్మ దొంగా! ఇంత మంచి కబురు ఇప్పుడా చెప్పడం?" అన్నాడు చిరు కోపాన్ని నటిస్తూ. అరుణ బుగ్గలు కెంపులే అయ్యాయి. మొగ్గలా ముడుచుకుని అతని గుండెల్లో మొహం దాచేసుకుంది.

"నీ కెవరు కావాలి? అమ్మాయా? అబ్బాయా?"

"ముందు మీరు చెపుతా నన్న ఆ గుడ్ న్యూస్ చెప్పండి." నేర్పుగా మాట తప్పించింది.

"ఏదీ నువ్వు చెప్పనిస్తే కదూ. . . అబ్బ, ఊరికే అన్నాను లేవోయ్. అంత కోపమైతే ఎలా? మా సుందరీ, దాని మొగుడూ, పిల్లలూ రేపు ఉదయం ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో దిగుతున్నారు. మరి వాళ్ళను ఎలా రిసీవ్ చేసుకుంటావో? మా సుందరిది కాస్త దుడుకు స్వభావం. మా బావ—అంటే సుందరి భర్త—కాస్త శృంగార నాయకుడు. ఇకపోతే వాళ్ళ పిల్లలు సిసింద్రీలు, చిచ్చుబుడ్లూను. మరి వాళ్ళతో ఎలా వేగుతావో, పాపం!"

"మీరే చూస్తారుగా వాళ్ళ నెలా మారుస్తానో!" గర్వంగా చూసింది అరుణ.

సుందరి చక్రపాణి అక్కగారు. వాళ్ళ పెళ్ళయిన తరవాత వాళ్ళింటికి అతిథి అంటూ రావడం ఇదే మొదటిసారి. ఆడబిడ్డను కళ్ళతో చూడకపోయినా, భర్త అడపాదడపా చెప్పే కబుర్ల ద్వారా ఆమె స్వభావాన్ని, రూపు రేఖలను కొద్దిగా అవగతం చేసుకున్న అరుణ ఆడబిడ్డ రాకకోసం ఆత్రతగా ఎదురు చూస్తున్నది. ఇంత పెద్ద ఇంట్లో రేపటి నుంచీ తను ఒంటరిగా ఉండనక్కరలేదు. ఇల్లంతా సందడిగా, ఆనందం తాండవిస్తూ ఉంటుం దిక. అరుణకు చాలా సంతోషంగా ఉం దిప్పుడు.

వాళ్ళు ఉన్నన్ని రోజులు వాళ్ళకి అసంతృప్తి కలగకుండా ఎలా నడుచుకోవాలో ఊహించుకోసాగింది.

చక్రపాణి, అరుణ ప్రేమించుకుని పెళ్ళి చేసుకున్న జంట. లేడీ క్లర్క్‌గా ఓ ఆఫీసులో పనిచేస్తున్నది అరుణ. అదే ఆఫీసుకు ఆఫీసరుగా మరో ఊరి నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ అయి వచ్చాడు పాణి. ముందు చూపులు, తరవాత మనసులు కలిశాయి ఇద్దరకూ. వెనకాల అడ్డు చెప్పే పెద్దవాళ్ళు ఇద్దరికీ లేరు. చక్రపాణికి ఓ అక్కగారు ఉంది. కాని, ఆమె అతని ఇష్టాన్ని కాదని వ్యతిరేకించే మనిషి కాదు. ఇక ఆలస్యం దేనికని దైవ సాన్నిధ్యంలో, తెలిసిన మిత్రుల అభినందనలతో పెళ్ళి చేసుకున్నారు. మిత్రులకు, ఆఫీసు స్టాఫుకి టీ పార్టీ చేశారు.

పెళ్ళయ్యాక క్లర్కు పోస్టుకి గుడ్‌బై చెప్పి, ఇంట్లో గృహిణిగా పదవి స్వీకారం చేసింది మనఃస్ఫూర్తిగా.

భార్యను ఉద్యోగం మానమని చక్రపాణి మాటవరసకు కూడా అనలేదు. కాని, గృహిణిగా, భార్యగా నా సంసారాన్ని నేను చక్కదిద్దుకుంటే అదే పెద్ద ఉద్యోగం. ఇక వేరే ఉద్యోగాలు దేనికి అనుకుంది అరుణ. ఆ వెంటనే ఆ ఉద్యోగానికి రిజైన్ చేసింది మనఃస్ఫూర్తిగా.

తనిలా పెళ్ళి చేసుకున్నట్లు, ఓసారి వచ్చి తమ సంసారాన్ని చూసి వెళ్ళవలసిందిగా చక్రపాణి అక్కగారికి ఉత్తరం వ్రాశాడు.

"నువ్వు పెళ్ళిచేసుకున్నందుకు చాలా సంతోషం. ఇప్పటికి ఓ గృహస్థుడి వయ్యావు. మరదల్ని చూడాలని నా మనసూ ఉవ్విళ్ళూరుతున్నది. వీలు చూసుకుని నేనూ, మీ బావా వస్తాము త్వరలో" అని ఉత్తరం వ్రాసిం దామె.

అప్పటినుంచి ఎప్పటికప్పుడు నువ్వూ, బావా, పిల్లలూ తప్పకుండా రావాలి అని పాణీ, "వీలుచూసుకుని వస్తాము. అనుకున్న వెంటనే బయలుదేరి రావడానికి మీ బావగారు ఉద్యోగస్థుడు కాదు, భూ ఖామందు. మా కెన్ని పను లుంటాయో నీకేం తెలుసు? అన్ని పనులు అందరికీ అప్పగించి రావాలని మేమూ ప్రయత్నిస్తున్నాము" అని సుందరీ ఉత్తరాలు వ్రాసుకుంటూనే ఉన్నారు. రెండేళ్ళు గడిచిపోయాయి. అప్పటికిప్పుడు ఆమెగారికి తీరుబడిఅయి తన సంసారంతో వేంచేస్తూ ఉన్నది.

* * *

ఇల్లంతా దులిపించి, కడిగించింది అరుణ. నిలవ పిండివంటలు చేసి డబ్బాల కెత్తి ఉంచింది. ఆ మరునాడు నిద్ర మంచం మీంచి లేస్తూనే—"మా సుందరి వచ్చేది ఈ రోజే కదూ?" అన్నాడు చక్రపాణి.

"ఓ వారం రోజులు సెలవు పెట్టండి. దగ్గరుండి మీ అక్కగారికి అన్నీ చూపిద్దురు గాని." అరుణ ఉత్సాహంగా అంది.

"చిత్తం, అలాగే. రాణీగారి ఆజ్ఞ

అనుభవం

జీవితాన్ని సంవత్సరాలలో కొలవ కూడదు. కొందరు ఒక జీవితకాలం యాతనను ఒక్క రోజులో అనుభవిస్తారు. కనుక సూర్యుడు ఉదయించి మళ్ళీ అస్తమించేలోగా జీవితాన్ని పూర్తి చేసుకుంటారు, వృద్ధులై పోతారు.

—అగస్టె ఇవాన్స్

ఆ ఇంటి కథ

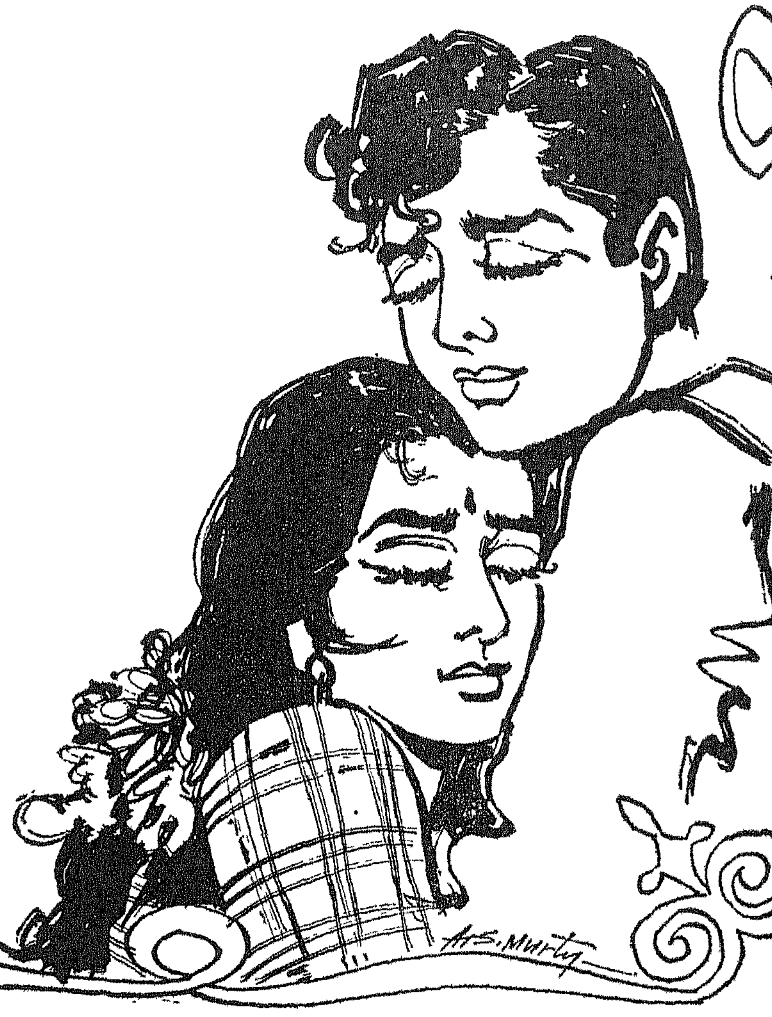

- 'శ్యామలాంగి'

తలపోత   చిత్రం—ఇ. గోపాలరావు (పొన్నెకల్లు)

తప్పుతుందా మరి!'' భార్య పమిట చెంగు పట్టుకుని దగ్గరగా లాక్కుంటూ కొంటెగా నవ్వాడు పాణి.

''అతిథుల ముందు కూడా ఇలాగే ప్రవర్తిస్తారా మీరు?'' చురచురా చూసిం దామె భర్తవైపు.

''అప్పుడు కాస్త జాగ్రత్తగా ఉంటానులేవోయ్. మన స్వేచ్ఛ ఈ కాస్సేపేకదూ? మరి కాస్సేపు కూర్చో, అరుణా ...''

''అబ్బ! వదలండి. నిద్ర మంచం మీదే ఏమి టీ అల్లరి ... అదిగో, మంగమ్మ వచ్చింది. మీరు లేచి త్వరగా తెమలండి—స్టేషన్‌కి వెళ్ళి వాళ్ళను తీసుకురావాలి.'' అతని చేతుల్లోంచి విడిపించుకుని దూరంగా వెళ్ళి నిలుచుంది అరుణ.

పెరట్లో కొళాయి తిప్పిన శబ్దం వినిపించింది.

*   *   *

వీధి వాకిట్లో టాక్సీ హారన్ వినిపించింది. మంగమ్మ సాయంతో వంట చేస్తున్న అరుణ కంగారుగా గుమ్మంలో కొచ్చి నిలుచుంది.

ముందు కారులోంచి సుందరి భర్త, ఆ తరవాత నలుగురు పిల్లలు, అఖర్ని సుందరి దిగారు.

నలుగురు పిల్లలూ ఒకర్నొకరు తోసుకుంటూ లోపలి కొచ్చారు.

ధర్మారావూ, సుందరీ ఒకరి వెనక ఒకరు వచ్చారు లోపలికి.

''మా మరదలు—పేరు అరుణ!'' భార్యను అక్కగారికి పరిచయం చేశాడు పాణి. అరుణ వైపు పరకాయించి చూసిన సుందరి మనసులోనే ఉలిక్కిపడింది. 'ఈ అమ్మాయిని ఎక్కడో చూసినట్టుందే! ఎక్కడ చూశానబ్బా' అనుకుంది కూడా.

''మా అక్క. పేరు సుందరి! మా బావ.'' అక్కా బావాల్ని అరుణకు పరిచయం చేశాడు తను. 'నమస్కారం' అంటూ తల ఎత్తి సుందరి వైపు చూసిన అరుణా ఉలిక్కిపడింది. కాని, అంతలోనే తేరుకుని, తన తొట్రుపాటుని కనిపించనివ్వకుండా జాగ్రత్తపడింది. ''ప్రయాణం సుఖంగా జరిగిందా? మొహాలు కడుక్కుంటే ముందు కాఫీ, టిఫిన్‌లు తీసుకుని తరవాత స్నానం చేసి విశ్రాంతి తీసుకుందురుగాని'' అంది, ఏదో ఒకటి అనాలి కదా అన్నట్టు గబగబా.

''ముందు స్నానాలే చేస్తాము. ఒళ్ళంతా దుమ్ముకొట్టుకు పోయి ఉంది, నీళ్ళు కాగి ఉన్నాయా? ఉంటే స్నానాల గదిలో పెట్టించు.'' ఆడపడుచు హోదాతో అధికారయుతంగా అం దామె. ఆ గొంతులో ఆప్యాయతగాని, మాటలో సౌమ్యత గాని మచ్చుకన్నా లేవు. పని మనిషిని యజమానురాలు ఆజ్ఞాపించినట్లుగా ఉంది ఆ ధోరణి. ''ఒరే, పెద్దాడా, బుజ్జీ, చంటీ, చిన్నీ! ఊఁ పదండి, స్నానాలు చేద్దురుగాని.'' తన పిల్లల్ని హడావిడిగా పిలిచిం దామె.

'ఆ ఇంటికి యజమానురాలు తనా, ఆమేనా? !' అర్థంగాక వినూథురాల్లా చూస్తూ నిలబడిపోయిన అరుణ, వాళ్ళకి వేడినీళ్ళు పెట్టించాలనే సంగతి గుర్తు వచ్చి వంట గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది.

పిల్లలు, పెద్దలు స్నానాలు చేశారు. అందరి కాఫీ, టిఫిన్‌లు పూర్తయ్యేసరికి తొమ్మిదిన్నర అయింది.

కడుపులు నిండేసరికి కళ్ళమీదకి నిద్ర కూరుకురావడంతో సుందరి మంచం మీద నడుం వాల్చింది. ధర్మారావుని తీసుకుని అలా బజారుకి వెళ్ళి వస్తామంటూ చక్రపాణి వెళ్ళిపోయాడు బయటికి.

పిల్లలు ఆ గదిని ఆక్రమించుకుని ఇష్టారాజ్యంగా పాలన మొదలుపెట్టారు. ఓ పిల్లాడు రేడియోలో వివిధ భారతి పెట్టాడు. ఏవో హిందీ రికార్డులు వస్తున్నాయి. ఆ పాటల కనుగుణంగా ఆడపిల్ల లిద్దరూ గంతులు వేస్తూ రాగం మొదలెట్టారు. మరో కుర్రాడు అలమార్లో ఉన్న ఫాన్సీ వస్తువుల పరిశీలనలో నిమగ్నుడయ్యాడు.

వంటగదిలో ఉన్న అరుణకు పిల్లలు చేసే అల్లరి, ఆకతాయితనం బాగానే వినిపిస్తున్నది.

'అలా అల్లరిచేయకుండా బుద్ధిగా ఉండాలి మీరు' అని చెప్పాలనుకుంది కాని, వచ్చి కొన్ని గంటలన్నా కాని తనకు బుద్ధులు చెబితే వాళ్ళు తల్లి మనసు నొచ్చుకుంటుందేమో అనే భయంతో ఆ ఆలోచన విరమించుకుం దామె. కాని, మనసులో భయం ఆ గదిలో విలువైన వస్తువులు వాళ్ళ అల్లరికి గురవుతాయేమోనని. పోనీ, ఆ తల్లి అయినా మందలించదేం అనుకుంది బాధగా.

ఏదో ధన్‌మంటూ పడిన శబ్దం, ఆ వెంటనే ఆడపిల్లల—'అమ్మా' అని అరుపూ ఒక్కసారే వినిపించి ఒక్క ఉదుటున గదిలోకి చేరుకుంది అరుణ.

భర్త మోజుపడి కొనుక్కున్న పేపర్ వెయిట్ 'పిల్లల చిలిపి పనులు ఇలాగే ఉంటాయి' అన్నట్టు ముక్కచెక్కలై వెకిలిగా నవ్వుతున్నవి. దాన్ని ఆ స్థితిలో చూస్తున్న అరుణకు మనసు ఉసూరుమంది. భర్త ఏం కోపం చేస్తారో? పిల్లలకు అందేలా ఎలా పెట్టావు అని భర్త కేకలేస్తారేమో?

''అల్లరిచేయకుండా బుద్ధిగా ఆడుకోవా లమ్మా.'' వాళ్ళను సౌమ్యంగానే మందలించింది. సుందరి తలఎత్తి చూసి, అటు తిరిగి పడుకుందే గాని, పిల్లల్ని మందలించలేదు.

పగిలిన ముక్కల్ని ఎత్తి అటు వెళ్ళిందో లేదో మరేదో వస్తువు పడిన శబ్దం వినిపించింది.

''అమ్మా! బుజ్జి గడియారం పడేశాడే'' అంటున్నాడు పెద్ద పిల్లాడు. ''ఊఁ. పడేస్తే పడేశాడులే. మామయ్య మరోటి కొనుక్కుంటాడులే.'' ఖంగు మంది సుందరి గొంతు. వెనక్కి వెళ్ళ నుద్యుక్తురాలైన అరుణ, ఆ భావాన్ని ఉపసంహరించుకుని తిరిగి వంటగదిలోకి వెళ్ళి పోయింది. వాళ్ళ మామయ్య వస్తువులే కదా అనే తేలిక భావంతో ఆ పిల్లలు మరెన్ని విలువ గల వస్తువులు పాడు చేస్తారో అనే భయం మనసులో. కాని, ఆ మాట పైకి అనడానికి లేదు. అంటే, ఆడబిడ్డ ఏమని తూలనాడుతుందో అనే బెరుకు. అసలు ఆవిడ ఆ ఇంట్లో కాలు పెట్టినప్పటినుంచీ చూస్తూనే ఉంది తన వైపు తీక్షణంగా చూడటం, మొహం ముటముటలాడించుకోవడం. అసలు ఆవిడ ధోరణే అంతా, లేక తమ్ముడు తన ఇష్టం లేకుండా తనని పెళ్ళి చేసుకున్నాడని కోపమా? ఏమో?

''ఆ పిల్లలు పట్టి రాక్షస పిల్లల్లా ఉన్నారమ్మా. వాళ్ళు వెళ్ళేలోగా ఈ ఇంట్లో వస్తువులన్నీ పాడు చేసి వెళతారేమో? ఆ తల్లి కోపం చేయ దేమమ్మా?'' మంగమ్మ అంది.

''పిల్లలు. వాళ్ళకి ఏం తెలుసులే, మంగమ్మా!'' అంది అరుణ, తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ.

ఓ గంటన్నా గడవకుండానే పిల్లలు ఆకళ్ళంటూ గోల ప్రారంభించారు.

''వెళ్ళి ఇంట్లో అడగండి'' అందే గాని, సుందరి లేచి రాలేదు. వాళ్ళ ఏడుపు విని కారణం తెలుసుకున్న అరుణ పిలిచింది—''అన్నాలు పెడతాను, రండి'' అని.

వాళ్ళ కసలు నిజంగా ఆకలి ఉంటే కదూ, పెట్టింది తినడానికి. . . ఒకళ్ళు కూర బాగాలేదని, మరొకరికి వేపుడు కావాలని, మరొకళ్ళు చారు కావాలని... ఇలా కాస్సేపు పేచీలు పెట్టి, అన్నం

అటు కెలికి ఇటు కెలికి, అన్నాల్లో నీళ్ళు పోసి లేచిపోయారు.

వాళ్ళు తిండి వరస చూసిన అరుణ విస్తుపోయింది. సుంగమ్మ బుగ్గలు నొక్కుకుంది— "ఏం పిల్లలు, ఏం తిండి!" అంటూ. "వీళ్ళు పాడు చేసిన అన్నంతో నలుగురి పొట్ట నింపుకోవచ్చు."

ఆ మాట కోసమే ఎదురు చూస్తున్నదా అన్నట్టు—"మా పట్నవాసం వాళ్ళు మెతుక్కి మొహం చూసుకుంటారు. మాకు ఆ గతి ఏం పట్టలేదు. ఓ వంతు తింటే నాలుగు వంతులు పాడు చేస్తాము. మీలాగా మావి ఇస్త్రీ కాపురాలు కావు, చూసి చూసి తినడానికి. అయినా, తిండికి మొహం వాచి రాలేదు మేము. మా తమ్ముడు ఉద్యోగం చేస్తున్నాడని, పెళ్ళి చేసుకున్నాడని చూసి పోవడానికి వచ్చాము గాని" అంది సుందరి, లేచి గది గుమ్మంలో నిలబడి గబగబా.

సుందరి ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టినప్పటినుంచీ తమ్ముడి హోదాని, సిరిసంపదలను చూస్తూ అదంతా ఓ అనామకురాలు అనుభవించడం భరించలేకుండా ఉన్నది. స్త్రీ సహజమైన ఈర్ష్యతో, ద్వేషంతో మనసంతా విష పూరితంగా ఉంది. అది మనసులో ఇముడ్చుకోలేక ఉండి ఉండి బయట పడిపోతున్నది ఏదో రూపంలో. ఒంటి గంట ప్రాంతంలో వచ్చారు చక్రపాణీ, ధర్మారావూను. చక్రపాణి చేతిలో పళ్ళ బుట్ట ఉంది. అతను ఆ బుట్టని కింద పెట్టాడో, లేదో వానర సైన్యంలా ఆ నలుగురు పిల్లలూ వచ్చి ఆ బుట్టమీద పడ్డారు. ఎవరి చేతికి చిక్కినన్ని పళ్ళు వాళ్ళు అందుకుని పరుగెత్తారు తలో మూలకీను. క్షణంలో పరిశుభ్రంగా ఉన్న ఆ గది అరటిపళ్ళ తొక్కలతో, కమలా ఫలాల తొక్కలతో, ద్రాక్ష గింజలతో నిండి అసహ్యంగా తయారయింది.

"మా తమ్ముడికి పిల్లలంటే వల్లమాలినంత ఇష్టమండీ!" భర్త వైపు చూస్తూ మురిపెంగా నవ్వింది సుందరి.

చక్రపాణి, సుందరి, ధర్మారావు కూర్చున్నారు భోజనాలు చేయడానికి. "నువ్వూ కూర్చో" అన్నాడు పాణి, భార్య నుద్దేశించి. "మీరు తినండి ముందు. తరవాత తింటాను" అంది అరుణ, వాళ్ళకు వడ్డిస్తూ. నెల తప్పినప్పటి నుంచీ అరుణకు తిండి హితవు తగ్గింది. ఆ తినే కాసిని మెతుకులూ నిమ్మకాయ ముక్కతో గాని హితవు కావడం లేదు. వాళ్ళందరి ముందూ అలా పచ్చడిముక్కతో తినడం ఇష్టం లేదామెకు. మరోసారైతే నువ్వు తింటేనే గాని నేను తినను అని పట్టుబట్టే వాడే పాణీ—కాని, పక్కన అక్కగారు, బావగారు ఉండడంతో ఇంకేమీ అనకుండా ఊరుకున్నాడు. సుందరే అంది— "అందరూ తిని లేచాకే ఇంటి ఇల్లాలు భోజనం చేయాలి" అని. ఆ మాటకు ఎవరూ మాట్లాడలేదు. కొన్ని క్షణాలు నిశ్శబ్దం ఆవరించిం దక్కడ.

"నీ భార్యను చూస్తుంటే ఎవరో గుర్తువస్తున్నారురా, పాణీ!" హఠాత్తుగా అం దామె, నిశ్శబ్దాన్ని ఛేదిస్తూ.

"ఇంత ప్రపంచంలో మనిషిని పోలిన మనిషి ఉండకుండా ఉంటాడా? అటువంటివాళ్ళ నెవర్నో చూసి ఉంటావులే!" నవ్వాడు ధర్మారావు. అతనిలో శృంగారపు పాలు ఎక్కువ. వచ్చినప్పటి నుంచి అరుణ అందాన్ని దొంగతనంగా గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆమె తనకి చెల్లెలి వరస అనే జ్ఞానం ఆ కాముకుడికి లేకపోయింది. అతని దృష్టిలో ఆమె ఒక అందమైన ఆడది—అంతే!

ఆడబిడ్డ మాటకు అదిరి పడింది అరుణ. ఆమె వదనం పాలిపోయింది క్షణంలో. నన్ను చూసిందా? ఎప్పుడూ? ఎక్కడా? తనకీ లోపల అనుమానంగానే ఉంది, సుందరి లాంటి మనిషిని ఎక్కడో, ఎప్పుడో చూసినట్టు. కాని, ఎక్కడన్నది గుర్తు రావడం లేదు ఎంత ఆలోచించినా. అందుకే కాబోలు తన వైపు అంత పరీక్షగా చూడటంలోని అంతరార్థం—అనుకుంది అరుణ.

వాళ్ళు భోజనాలు చేసి అవతలికి వెళ్ళిపోయారు.

* * *

నాలుగు రోజులు గడిచిపోయాయి. సుందరికి ఊరు చూస్తూ హాయిగా గడిచిపోయిన రోజులు అరుణకు దీర్ఘంగా, మహాభారంగా, యుగాల్లా గడిచాయంటే అందుకు కారణం సుందరి ఆకతాయి పిల్లలే. వాళ్ళు చూపులకు చిన్నవాళ్ళే అయినా, వాళ్ళు చేసే అల్లరి, ఆగడాలు మాత్రం అదరగొట్టేశాయి.

బీరువాలో బట్టలు తీసి బయట పెట్టడం, కుర్చీకాళ్ళు విరగ్గొట్టడం, రేడియో పాడు చేయడం, గాజు పళ్ళేలు బద్దలు కొట్టడం, అరుణ అపురూపంగా దాచుకున్న పుస్తకాలు చించి పోగులు చేయడం—ఒకటేమిటి—ఆ ఇంటిని ఓ కొలిక్కి తెస్తున్నారు వాళ్ళు.

వాళ్ళని ఏమైనా అనాలంటే భయంగా ఉంది. 'వాళ్ళ మామయ్య సొమ్ము, పాడు చేయడానికి నువ్వెవరు?' అని ఆడబిడ్డ ఎక్కడ తూలనాడుతుందో అని అరుణ భయం. అక్కడికీ ఉండలేక భర్తతో అంటే— 'పాడుచేస్తే పాడు చేశారులే. వాళ్ళని తిట్టితే మా అక్కయ్య మనసు నొచ్చుకుంటుంది. దాని స్వభావం

నటరాజ శిల్పం
ఫోటో—ఎన్. ఎస్. ఆర్. కె. ప్రసాదు (మద్రాసు—33)

మంచిది కాదు. సంతోషంగా వచ్చేకోపంతో వెళుతుంది'' అన్నాడతను. ఇంకేమీ మాట్లాడలేకపోయిం దామె.

ఆ రోజు చక్రపాణి ఆఫీసు కెళ్ళాడు. సుందరి ఇంట్లోనే ఉంది. పిల్లలు సినిమా అని గొడవ పెడుతుంటే వాళ్ళని మాటినీకి తీసుకెళ్ళాడు ధర్మారావు.

కుట్టుపని చేసుకుంటూ కూర్చున్న అరుణ దగ్గరికొచ్చి కూర్చుంది సుందరి. కాస్సేపు తమ ఊరి ముచ్చటలు చెప్పి హఠాత్తుగా అడిగింది: "నువ్వెప్పుడన్నా గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్లో ఉన్నావా"

పక్కనే పిడుగు పడినట్టు ఉలిక్కిపడింది అరుణ. ఆమె వదనం వివర్ణమయింది. బెరుగ్గా చూసింది సుందరి వైపు.

తనన్న మాటకి మరదలి మొహం వాడిపోవడం, తన వైపు భయంగా చూడటం కనిపెడుతూనే ఉన్న సుందరి మనసు పురి విప్పిన నెమలిలా విన్యాసం చేసింది ఆనందంతో. 'ఊఁ అదన్న మాట నీ కథ! త్వరలోనే నీకీ ఇంటితో ఋణం తీరిపోతుందిలే.' కసిగా అనుకుంది మనసులో.

"అలా చూస్తావేం? అసలు మీది ఏ ఊరు? మీ వాళ్ళు ఎవరూ లేరా? అసలునీకూ,మాపాణికీ ఎలాకలిసిందట?" సుందరి వేసే ఒక్కొక్క ప్రశ్న ఒక్కొక్క ఈటెలా గుండెల్ని తాకుతుంటే, భీతహరిణిలా, దారి తప్పిపోయిన పాంథుడిలా భయంగా, పిరికిగా దిక్కులు చూడ సాగిం దామె.

సుందరి ఇంకా ఏమో అడగాలని నోరు తెరిచింది కాని, ఇంతలో ఎవరో వచ్చారు-"అరుణమ్మా" అని పిలుస్తూ. సుందరి లేచి అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయింది.

ఈ రోజు గండం గడిచినా, రేపైనా ఆడబిడ్డ ఎదుట తను దోషిలా నిలవక తప్పదు కదా? ఆమె ముందు అపరాధిలా నిల్చోక ముందే, తన గతమంతా భర్తతో చెపితే? 'నాకు ఇంతకు ముందే ఎందుకు చెప్పావు కాదూ?' అని దోషమారోపిస్తే? అసలు పాణి తనని పెళ్ళి చేసుకుంటానని చెప్పినప్పుడే తన గురించి చెప్పాలనుకుంది. కాని, అందుకు భర్త అవకాశం ఇచ్చాడే కాదు. అతని సాహచర్యంలో ముల్లు లాంటి ఆ గతాన్ని మరిచి పోయింది కాని, నాటికి నేడు ఆ గతాన్ని తవ్వి తన ముందుకి తీసుకొస్తున్నది సుందరి... భగవాన్! నాకు నిష్కృతి లేదా? నా భర్తకూడా నన్ను అపరాధిగానే ఎంచి శిక్ష విధిస్తాడా? తన భర్త ఏ శిక్ష విధించినా మహా భాగ్యమనే స్వీకరిస్తుంది తను. కాని... కాని, తను పట్టిన మనిషి కాదే! తన పాపం తన తోనే పోకుండా తన బిడ్డనుకూడా శిక్షిస్తుందా' అశాంతితో, ఆవేదనతో కొట్టుకుంటున్నది అరుణ. ఆమె కంటికి నిద్ర ఎప్పుడో దూరమై పోయింది. 'తెలిసి చేసినా తెలియక చేసినా తప్పు తప్పేను. ఆ తప్పుకి నీకు శిక్ష పడక తప్పదు' అని ఘోషిస్తున్నది మనసు.

భర్త నిద్రపోయాడని నమ్మకం కలిగాక నెమ్మదిగా లేచిం దామె. అతన్ని చూస్తూ నిజం చెప్పలేదు కనక తన జీవితమంతా ఉత్తరం ద్వారా అతనికి తెలియజేసి తన దారిని తాను వెళ్ళిపోవాలని నిర్ణయించుకుంది. అందుకే నిశ్శబ్దంగా లేచి భర్త ఆఫీసు రూమ్ వైపు నడిచింది. మనసులో సుళ్ళు తిరిగే ఆలోచనలను కాగితంమీద పెట్టుతున్న సమయంలో, మరో గదిలో భర్త సమీపంలో వేరే మంచం మీద పడుకుని ఉన్న సుందరి దిగ్గున లేచింది.

ఆ అమ్మాయినే పరిశీలిస్తూ కూర్చునే దాన్ని. పాపం, ఆ అమ్మాయికి వెనకా ముందూ ఎవరూ లేరు కాబోలు—నుంచి చెడ్డా అన్నీ నర్సులు, ఆయాలే చూసే వాళ్ళు.

'ఎవరూ లేరా' అని అడిగితే ఆ అమ్మాయి నిరక్తిగా నవ్వుతూ, 'మా లాంటి దరిద్రులకు, దాసులకు ఎవరుంటా రమ్మా!' అంది దీనమైన స్వరంతో.

ఆ రాత్రే ఓ బిడ్డ పుట్టడం, కాళ్ళ దగ్గర పోనడం జరిగింది. ఆ సంగతి తెలిసి నేను సానుభూతి చూపించబోతే— 'నా బ్రతుకే గాలిలో దీపంలా ఉంటే దానికి తోడు ఓ బంధంకూడానా! దాన్నుంచి నన్ను విముక్తురాల్ని చేశాడు ఆ భగవంతుడు' అం దా అమ్మాయి.

ఆ అమ్మాయే ఈ అమ్మాయి. తెలిసిందా మీకు? ఆ రోజు తన కెవరూ

నీ చేతుల్లోనే...

జీవితం అన్నది పెద్ద బండరాయి. నీకు కావలసిన రూపాన్ని, అందాన్ని నీవే తయారు చేసుకోవాలి. నీ వ్యక్తిత్వమే నీ రూపాన్ని, శిల్పాన్ని తీర్చి దిద్దుతుంది.

—గెథె

"ఏమిటి?" అన్నాడు ధర్మారావు తను లేచి కూర్చుంటూ.

"మా పాణి పెళ్ళాన్ని ఇదివరకే చూశానంటే మీరు నమ్మలేదు కదూ?" అంది దూకుడుగా.

"ఏం, ఇప్పుడు నమ్మిస్తావా!" అతని గొంతులో వెటకారం.

"ఓ! నిక్షేపంగా."

"ఊఁ అయితే, కానియ్యి నీ కథనం." ఉత్సుకతగా చూశా డతను.

ఓ మనిషి గురించి ఎవరికీ తెలియని రహస్యం ఉందంటే, ఆ రహస్యం ఏమై ఉంటుందా అనే కుతూహలం పుట్టుతుంది సహజంగా ఎవరికైనాను. ధర్మారావుకీ అటువంటి కౌతుకమే కలిగింది.

"మన బన్నీ పుట్టినప్పుడు కాన్పు కష్టమై గుంటూరు జనరల్ హాస్పిటల్లో చేరాను—మీకు గుర్తుందా? అప్పుడు నాతో బాటు ఓ అమ్మాయి పురుడు పోసుకుంది. ఆ అమ్మాయి ఏమంత పెద్దది కాదు. పదహారేళ్ళు ఉంటాయేమో? అంత లేతగా ఉన్న పిల్ల పురుడు పోసుకున్నందుకు నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. అస్తమానం లేరని కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్న మనిషి, పాణి భార్యగా ఎలా అయిందా అని నా సందేహం."

"ఎర్రగా బుర్రగా ఉంది కదూ? ఇంకేముంది! నీ తమ్ముడు చూస్తూనే ప్రేమించేసి ఉండవచ్చు. తరవాత పెళ్ళి." అంతేకదా అన్నట్టు తేలిగ్గా నవ్వాడు ధర్మారావు.

"మీరు తీరికగా తరవాత నవ్వుదురు గాని, ఇటువంటి పాడు పని మా చక్రి ఎలా చేశాడా అన్నదే నా బాధ. పెళ్ళి కాకుండానే బిడ్డతల్లి అయిన ఆడదాన్ని పిదెలా పెళ్ళి చేసుకున్నాడా అని?" సుందరి మొహం చిట్లించింది.

"గుణం ఎటువంటి దైతేనేం? నీ మరదలు చాలా అందంగా ఉంటుంది." అదోలా నవ్వేశాడు ధర్మారావు.

"ఊఁ ఎందుకు ఉండకూడదూ? ఆ అందానికి విలువా, పాడా!" ఈసడిం చేసింది. "ఎలాగైనా దానికి ఉద్వాసన చెప్పించి మా చక్రికి మరో పెళ్ళి చేస్తాను. ఈ సారి నా ఎరికలో పిల్లను చూసి మరీ చేస్తాను" అందామె దృఢమైన స్వరంతో.

"అందుకు నీ తమ్ముడు ఒప్పుకోవద్దా?"

"ఎందుకొప్పుకోడూ? మహా చక్కగా ఒప్పుకుంటాడు. చూస్తూ చూస్తూ ఓ పతితురాలితో కాపరం చేయడానికి ఏ మగాడు ఒప్పుకుంటాడు? అటువంటివి కథల్లోనూ, సినిమాల్లోనూ జరుగుతా యంతే." పడుకున్న ఉన్న మాటేగాని, సుందరికి నిద్ర పట్టడం లేదు. తన తమ్ముడిని, అరుణను ఎలా విడదీయాలా అని పథకాలు వేస్తూనే గడిపింది చాలా రాత్రి వరకూ.

ఆ రాత్రి సుందరికి ఓ కల వచ్చింది— తను తిరిగి పాణికి మళ్ళీ పెళ్ళి చేస్తున్నట్టు, అరుణ చింపిరి జుత్తుతో, చింకి గుడ్డలతో వీధుల్లో అడుక్కుంటూ తిరుగుతున్నట్టు ...ఆ కల తలుచుకుంటూ ఎంతయినా మురిసిపోయిందికూడా. త్వరలో అలా జరగబోతున్నదని కాబోలు ఆ ఆనందంతో అంతరార్థం.

వ్రాసిన కాగితాలను కవర్లో పెట్టి పైన అడ్రెసు వ్రాస్తుండగా భర్త పిలుపు వినిపించింది—"అరుణా!" అని.

కవరు ఓ ఫైలు కింద పెట్టి కంగారుపడుతూ వచ్చిన భార్యను చూస్తూ, "ఇంకా పడుకోలేదా" అన్నాడు చక్రపాణి.

"నిద్ర పట్టక చదువుకుంటూ కూర్చున్నాను" అం దామె.

"నేను మంత్రం వేస్తాను. ఇలా రా." భార్య చేతిని పట్టుకుని దగ్గరగా లాక్కున్నా డతను.

"అవతల మీ అక్కా వాళ్ళూ ఉన్నారు." గొంతు తగ్గించి గొణిగింది చిన్నగా.

"ఉంటే ఏం? వయసు పొంగు వాళ్ళకు మాత్రం తెలియదా!"

అరుణ మరి మాట్లాడకుండా అతని కౌగిట్లో ఒదిగిపోయింది.

* * *

అరుణ గదిలో ఏదో వెతుకుతూంది. బాత్‌రూమ్‌లో సుందరి పిల్లలతో స్నానం చేయిస్తూ ఉన్నది. చక్రపాణి ఏదో పని ఉందని ఎనిమిది గంటలకే కాఫీ, టిఫిన్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఒంటరిగా గదిలో ఉన్న అరుణ దగ్గరగా వచ్చాడు ధర్మారావు. అతను తాకేంత సమీపంలోకి వచ్చాక తల ఎత్తి చూసిన అరుణ తడబడుతూ — "అన్నయ్యా!" అంది, కంగారుని దాచుకుంటూ.

"ఊఁ నేను. . . నేను. . ." అంటూ ఆగి ఆమె మొహంలోకి ఆకలిగా చూశాడు ధర్మారావు.

"ఏం కావాలి మీకు? వదినగారు

నేల మల్లేశ్వరుడు

వి. వీరారెడ్డి

[illegible] గుడి కట్టించే ఆంధ్రదేశంలో [illegible] ప్రసిద్ధమైన శివాలయాలు [illegible] ఉన్నాయి. [illegible] ఎక్కడున్నదంటే [illegible] ప్రత్యక్షంగా [illegible] దేశంలో.

[illegible] జిల్లాలోని మదనపల్లె తాలూకాకు చెందిన 'తపకం' అనే [illegible] గ్రామానికి రెండు మైళ్ళ దూరాన [illegible] చిట్టడవిలో [illegible] కదిలించేచోట, [illegible] భూమిలో [illegible] లింగస్వామి 'నేల మల్లేశ్వర స్వామి' అని పిలుస్తారు. [illegible] మరి కొన్ని [illegible] పీఠంగా కలిగి వెలిసి ఉన్న [illegible] అవటంచేత ఈ స్వామికా పేరు వచ్చింది.

[illegible] సంవత్సరాల క్రితం ప్రస్తుతం 'తపకం' అని పిలువబడే [illegible] యాలగిరి [illegible] వెంకటాచలపతి నాయుడు [illegible] గృహస్థుడు [illegible] పశుసంపదతో తులతూగుతుండేవాడు. తన పశువులన్నిటినీ [illegible] చిట్టడవికి తోలించే వాడు తన పశువుల కాపరిచే. ఆ పశువుల మందలో [illegible] ఆవు, మల్లెవంటి [illegible] చాయతో, కొనదేరిన కొమ్ములతో కామ ధేనువులా ఉండేది. ఆ ఆవు రోజూ ఆ అడవి లోని పుట్టదగ్గరకు వెళ్ళి, దాని [illegible] తన స్తన్యాన్ని కురిపించి, తరువాత మందలోకి కలిసి వచ్చేది. ఇంటికొచ్చిన ఆవు పాలు ఇవ్వకపోవడం గమనించిన నాయుడు పశువుల కాపరిని కోపించగా, [illegible] ఆ ఆవును కనిపెట్టడం ప్రారంభించాడు.

మరునాటి సాయంకాలం ఆవు మందలో తిరుగుతూ [illegible], ఆ మెల్లగా తప్పించుకొని పుట్టదగ్గరకు చేరి స్తన్యాన్ని విడవడం గమనించిన కాపరి నోట మాట రాక, ఇంటికి వెళ్ళి జరిగిన విషయం నాయుడుగారితో చెప్పాడు.

నాయుడు కూడా ఆశ్చర్యంతో మరునాడు అడవికెళ్ళి పుట్టను త్రవ్వించగా, భూమిలో మల్లెపూవు సుకుమారమైన లింగమూర్తి కనిపించాడు. ఆ లింగాన్ని [illegible] తీయించి, చిన్న ఆలయాన్ని కట్టించి, ఎదురుగా ఒక చిన్న కోనేరు త్రవ్వించాడు. భక్తులు ఈ వింత విని తండోపతండాలుగా రావడం ఆరంభించారు. నాటి నుండి ఈ ఆలయం నేలమల్లేశ్వరాలయంగా వాసికెక్కింది.

ఈ ఆలయ మహాత్మ్య మేమంటే, ప్రతి కార్తీక మాసంలోనూ ఈ లింగానికి కుంభాభిషేకం చేస్తారు. అయితే, ఎంత నీరు పోసినా ఈ లింగం మాత్రం మునగదు. కానీ, లింగానికి [illegible] ఎత్తు కుంభాభిషేకం చేస్తే మాత్రం ఆ లింగం మునుగుతుంది. మరొక విశేష మేమంటే, ఈ లింగం పెరుగుతూంది.

ఆలయానికి ఎదురుగా చిన్న కోనేరు ఉంది. ఆ కోనేరుమాత్రం ఏ కాలంలోను ఎండిపోవడం ఎవరూ చూడలేదు. కాని, 1952 వ సంవత్సరంలోమాత్రం కోనేరు ఎండిపోవడం జరిగింది. ఉత్సవాలకి ముందు రోజులు — ఇంక ఉత్సవాలు జరగడం సాధ్యం కాదని అందరూ అనుకొన్నారు. అయితే, ఉత్సవాలకి నాలుగు రోజులు ముందుగా మంత్రించినట్లుగా వాన, వరదలు వచ్చి రాత్రికి రాత్రి కోనేరు పూర్తిగా నిండి పోయింది. ఈ వింతనుచూచి ఆ ప్రాంతీయులు, భక్తులు భక్తిపారవశ్యంతో వెలి పోయారు. ★

బాత్‌రూమ్‌లో ఉన్నారు, పిలవనా?"

"ఎందుకూ, పానకంలో పుడకలా! నా క్కావాల్సింది నువ్వే గాని" అంటూనే అతను చటుక్కున ఆమె చెయ్యి పట్టుకున్నాడు ఆవేశంగా.

అలా జరుగుతుందని ఊహించని అరుణ భయంతో కొయ్యబారిపోయింది. పొమ్మన్నా వెళ్ళని మొండేసు కొచ్చి పతి పోగొట్టుకొని వెళ్ళాడా? భార్య అనుకుని తన చెయ్యి పట్టుకున్నాడా? అతని చేతిలోంచి తన చేతిని లాక్కోవ డానికి పెనుగులాడుతూ, "నేను, అన్నయ్యా, అరుణను. విడిచి పెట్టండి" అంది రోదన స్వరంతో.

"ఊహూఁ విడిచి పెట్టను, వదిలితే పారిపోతావు." అతను చేతి పట్టుని మరింత బిగించాడు.

"నేను మీ తోబుట్టువు లాంటి దాన్ని. నన్ను విడిచి పెట్టండన్నయ్యా— నా బ్రతుకులో నిప్పులు పోస్తారా?" అరుణకు అతన్ని చూస్తుంటే భయం వేస్తున్నది; అసహ్యం వేస్తున్నది. కోపం, దుఃఖం ముంచు కొస్తున్నాయి. గట్టిగా అరిస్తే, బాత్‌రూమ్‌లోంచి ఆడబిడ్డ వచ్చి తనని రక్షిస్తుందేమో అనే ఊహ వచ్చింది. దానితోబాటే ఇరుగూ పొరుగూ చేరతారు. తన బ్రతుకు రచ్చకెక్కుతుం దనే భయమూ వేసి ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకుంది.

"నువ్వేమన్నా నా రక్తం. పంచుకు పుట్టావా తోబుట్టువు అనుకోవడానికి? నువ్వెవరో, నే నెవరో..." అతను వెకిలిగా నవ్వాడు. "బుద్ధిగా నా వశమైపో. లేకపోతే నిన్నూ, నీ బ్రతుకునీ రచ్చ కెక్కిస్తాను."

"ఛీ . . వెధవా!" ఛీత్కారం చేసిం దామె. అలా పెనుగులాడుతూ బీరువా దగ్గరకు జరిగిన ఆమెకు బీరువా పక్కగా పడి ఉన్న దూడ కర్ర కనిపించింది. మెరుపు వేగంతో దాన్ని అందుకుంది. "ఆడబిడ్డ మొగుడివని ఆలోచించా నింతవరకూను. చేసిన తప్పుకి చెంప లేసుకుని బుద్ధిగా బయటి కెళ్ళిపో. లేకపోతే ఈ కర్రతో తలకాయ రెండు చెక్కలై పోతుంది, తెలుసా?" ఆడపులిలా గర్జించింది. కోపం వస్తే ఆడది ఎంత క్రూరంగా మారిపోతుందో ఆమెను చూస్తే తెలుస్తుంది.

ఆమె అన్నంత పని చేస్తుంది అనే భయంతో ఓ అడుగు వెనక్కి వేశాడు ధర్మారావు.

తల ఎత్తి చూసిన అరుణ గుమ్మంలోని వ్యక్తిని చూస్తూనే కెవ్వున అరుస్తూ వెనక్కి విరుచుకు పడిపోయింది.

కంగారుగా తిరిగి చూసిన ధర్మారావు గుమ్మంలో నిలబడిన చక్రపాణిని చూస్తూ నీరుగారి పోయాడు. అతని నవనాడులూ క్రుంగిపోసాగాయి. తప్పు చేసిన అపరాధిలా తల వంచేసుకున్నాడు చటుక్కున.

అతన్ని ఓ పురుగులా చూస్తూ గదిలో అడుగు పెట్టాడు చక్రపాణి. "అన్నయ్యా అన్న పిలుపులోని అంతరార్థం గ్రహించలేని పశుప్రాయుడ వైనా వన్న మాట. ఇంకొక్క క్షణం ఇక్కడ ఉండటానికి వీల్లేదు. నీ సామానంతా పట్టుకుని, నీ భార్యా పిల్లల్ని తీసుకుని తక్షణమే వెళ్ళిపో. నీ ముఖం చూస్తే పాపంకూడా చుట్టుకుంటుంది." చక్రపాణి అతన్ని ఈసడించేస్తూ భార్య దగ్గరగా వెళ్ళాడు.

"అరుణా! నేను, నీ చక్రిని— కళ్ళు తెరువ్వూ?" అని పిలిచాడు మృదువుగా.

కళ్ళు తెరిచి చూసిన అరుణ అతన్ని గుర్తించి, "ఏమండీ! నేను... నేను..." అని ఆ పైన చెప్పలేక బిగ్గరగా ఏడుస్తూ అతన్ని చుట్టుకుపోయింది తీగలా.

"ఊరుకో, నేను వచ్చాను కదా? పిచ్చిదానా! నిన్నూ, నీ శీలాన్ని శంకిస్తానని భయపడుతున్నావా? ఇటువంటి ధర్మారావులు ఎంతమంది వచ్చి చెప్పినా నిన్ను అనుమానించలేను. నిన్ను అనుమానిస్తే నన్ను నేను వంచించు కోవడమే! ఊఁ లే . . ." అతను ఊరడించే కొలదీ అరుణకి దుఃఖం ఆగడం లేదు.

"నేను పాపిష్ఠురాలిని, పతితను. నన్ను తిట్టండి, కొట్టండి. ఇంట్లోంచి గెంటివేయండి, నేను మీకు తగను. నా వలన మీకు చాలా చెడ్డ పేరు వస్తుంది." అరుణ దోసిట్లో మొహం దాచుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నది. ఆ ఏడుపుకి అంతు లేదేమో అనిపిస్తున్నది.

"నాకు చెడ్డపేరు వస్తుందని వెళ్ళిపోతావు, బాగానే ఉంది. ఫలాని ఆయన భార్య లేచిపోయింది అని చెప్పుకోరా లోకులు? అది మంచి పేరా నాకు?"

అరుణ మాట్లాడటం లేదు. మతి పోయినదానిలా చూడసాగింది భర్తనే.

"నేను చచ్చిపోతాను, నా కింత విషం ఇవ్వండి" అంది కన్నీరు కారుస్తూ. "నా అంతట నేనే చచ్చి పోతున్నానని ఓ చీటీకూడా రాసి పెడతాను."

"ఊఁ అలా చెయ్యి. అలా అయితే పోలీసుల బాధ ఉండదు నాకు. ఇప్పుడే తెచ్చి ఇస్తా నుండు." చక్రపాణి లోపలి కెళ్ళి గాజుగ్లాసులో నల్లటి అరకు తెచ్చి భార్య చేతి కిచ్చాడు.

"ఇది తాగితే నిమిషాల మీద ప్రాణం తీస్తుంది. ఎవరికీ అనుమానం రాదు కూడా." అతని ముఖం గంభీరంగా ఉంది.

అతని వైపే చూస్తూ గ్లాసులో ద్రవాన్ని గటగట త్రాగేసింది అరుణ. ఆమెకు శరీరం దూదిపింజలా అయిపోయి నట్లు, ప్రాణం ఏ లోకాల్లోకో తేలి పోతున్నట్లు అనిపించసాగింది. 'నాకు చాలా హాయిగా ఉంది. చాలా సుఖంగా ఉంది' అనుకుంటూండగానే ఆమెకు బాహ్యస్మృతి పోయింది. సొమ్మసిల్లినట్లు అచేతనంగా పడి ఉండిపోయింది అలా ఎంతసేపో. . .

"అరుణా, డార్లింగ్!" ఎవరో భుజాల్ని కదిలించారు మృదువుగా. "ఉహూఁ, నేను లేవలేను. చచ్చి పోయాను, నిజంగానే చచ్చిపోయాను." కళ్ళు మూసుకునే కలవరించింది అరుణ. పూర్తి స్పృహ వచ్చి కళ్ళు విప్పి దిగ్గున లేచి కూర్చుం దామె. ఎదురుగా చక్రపాణి.

"నే నెక్కడున్నాను?"

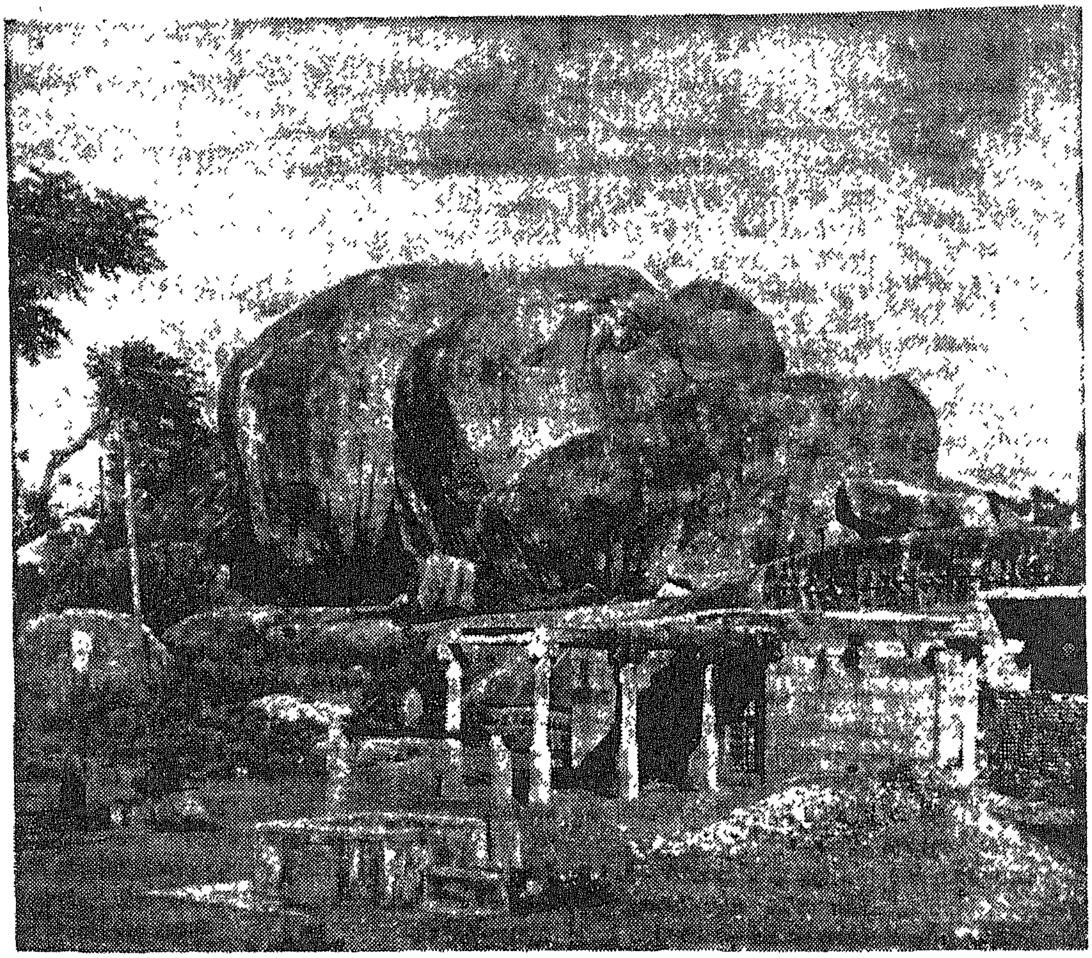

రాళ్ళూ – రప్పలూ ఫోటో— ఎ. రాజన్ (ఏలూరు)

"స్వర్గంలో." చిలిపిగా నవ్వాడతను. "మీరెలా వచ్చారు?" అరుణ కింకా మత్తు విడలేదు పూర్తిగా. "నిన్ను విడిచి ఉండలేక నేనూ వచ్చాను నీకు జంటగా. ఇదిగో ఈ అమృతం తాగావంటే స్వర్గలోకమంతా విహరించి రావడానికి శక్తి వస్తుంది." అరుణ నోట్లో వెలపటి తీపి ద్రవం పడింది. ఇంకా ఇంకా పడుతూనే ఉంది. "ఇక చాలు." నోటికి చెయ్యి అడ్డు పెట్టుకుందామె.

"ఊఁ ఇప్పుడు లేచి సరిగ్గా కూర్చో" అన్నాడు చక్రపాణి. ఇప్పు డామెకు పూర్తి చైతన్యం వచ్చింది. కళ్ళు నులుముకుని చూసింది. మళ్ళీ మళ్ళీ చూసింది. ఎదురుగా భర్త ఆకారం.

"ఊఁ, మీరు, నేను చచ్చిపోలేదా?" అంది డగ్గుత్తికతో.

"పిచ్చిదానా! చావు మన చేతిలో పనా? నీ కిచ్చింది విషం కాదు, వైను. అసలు మువ్వెం చేశావని నీకు విషం ఇస్తాను? నీవు చచ్చిపోవాలన్నా నిన్ను చావనిస్తే కదా? ఆ యముడితో పోట్లాడి మరీ నీ ప్రాణం తిరిగి తెస్తాను, సరేనా?" అతను భార్య చెక్కిళ్ళు నిమిరాడు ప్రేమగా.

"నేను మంచిదాన్ని కాను. నా కథ వింటే మీ రలా అనరు ఎప్పటికీను." అరుణ కళ్ళు వాల్చుకుంది అపరాధిలా.

"నీ కథంతా నాకు ఎప్పుడో తెలుసు. డాక్టర్ సుభద్ర నా కంతా చెప్పింది. అంతా విని నా పూర్తి అంగీకారంతోనే నిన్ను పెళ్ళి చేసుకున్నాను. అందులో నీ తప్పు లేదు. ఆ సంగతి నాకు తెలుసు. అదే తప్పు నేను చేస్తే నన్ను క్షమించవా; మన్నించవా? అటువంటప్పుడు భార్య తప్పు చేస్తే భర్త మాత్రం ఎందుకు క్షమించకూడదూ? క్షమించే హృదయం ఇద్దరిలోనూ ఉండాలి. అప్పుడే అది నిజమైన దాంపత్య జీవిత మవుతుంది. దాన్ని ఛేదించడానికి ఎవరి తరమూ కాదు." అతను చెప్పడం ఆపాడు.

"మీ అక్కా వాళ్ళూ."

"వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారులే. వాళ్ళు విలువను వాళ్ళు కాపాడుకోలేని దురదృష్టవంతులు. మన మేం చేయగలం?"

"మీరు. . ." ఏదో అడగాలన్నట్లు చూసి సందేహంగా ఊరుకుంది అరుణ.

ఆమె కళ్ళలో ప్రతిఫలించే భావాల్ని చదివాడా అన్నట్లు—"ఆ సమయంలో నే నెలా వచ్చానా అని కదూ నీ అనుమానం? సూర్యం కథలు వ్రాస్తాడని నీకు తెలుసు కదూ? నిన్న ఓ కవరు నా చేతిలో పెడుతూ, 'దీపావళి కథలపోటీకి వ్రాశాను. చదివి నీ అభిప్రాయం చెపితే దాన్ని పోటీకి పంపిస్తాను' అంటూ ఇచ్చాడు. రాత్రి ఆ సంగతి మరిచి పోయాను. ప్రొద్దుట నాకు ఎదురుపడ్డ అతన్ని చూశాక అత నిచ్చిన కథ జ్ఞాపకం వచ్చి వచ్చాను, తరవాత సంగతి నీకూ తెలుసుగా? ఆ కథ చెప్పనా నీకు. . ."

మాట్లాడలేదు అరుణ.

"ఓ అమ్మాయి ఉంటుంది. ఆ అమ్మాయి చాలా అందంగా ఉంటుంది. అందంతోబాటు ఆశలుకూడా ఎక్కువే ఉన్నాయి ఆమెకి. తను బాగా చదువుకోవాలని, డాక్టరు కావాలని కలలు కంటూ ఉంటుంది. కాని, ఇంటి పరిస్థితులు ఆమె కలలు తీర్చేవి కాదు. ఆమె తండ్రి అతి సామాన్యమైన సంసారి. గుమాస్తా జీవితంతో పెద్ద కుటుంబాన్ని పోషించాలి. వాళ్ళ ఇంటిపక్కన సంపన్నులున్నారు. వాళ్ళకు ఒక్కడే అబ్బాయి. ఆ అబ్బాయీ అందమైన వాడేను చూపులకు. కాని, గుణం మాత్రం మంచిది కాదు. ఆ వయసులోనే ఆ అబ్బాయికి లేని వ్యసనమంటూ లేదు. ఆ అబ్బాయి చూపులు అమ్మాయి మీద పడ్డాయి. అమ్మాయి వెనకాల పడి ఏడిపించేవాడు. ఆ అబ్బాయంటే ఆ అమ్మాయికి కోపం, అసహ్యం. అయినా, ఆ అబ్బాయి లెక్క చేసేవాడు కాదు. ఈ అమ్మాయి ఓ రోజు తన ఫ్రెండ్సుతో కలిసి సినిమాకు వెళ్ళింది. ఆట మధ్యలో కరెంటు పోయింది. ఎంతసేపు నిరీక్షించినా రాలేదు.

పిసుగు పుట్టిన వాళ్ళు అప్పటేపాప్‌లు తీసుకుని ఇళ్ళకు వెళ్ళిపోతున్నారు. ఈ అమ్మాయిలు ఇంటి ముఖం పట్టారు. నలుగురికీ నాలుగు చోట్లు. ఎవరి దారిని వాళ్ళు విడిపోయారు. ఈ అమ్మాయి వెళుతున్నది ఒంటరిగా. వెనక నుంచి ఎవరో ముఖం మీద గుడ్డ కప్పారు. అరవకుండా నోరు మూశారు. వాళ్ళు నలుగురు, తను ఒక్కర్తీ. పెనుగులాడి సొమ్మసిల్లి పడిపోయిన ఆమెకు, ఊరి చివర పాడుబడిన ఇంట్లో తిరిగి స్పృహ వచ్చింది. తనున్న స్థితికి తనే సిగ్గు పడిపోయింది. తనని తనే అసహ్యించుకుంది. మలినమైన దేహంతో ఇంటికి వెళ్ళడానికి మనస్కరించలేదు. ఊరికి దూరంగా ఏరు ఉంది. ఆ ఏటిలో పడి ప్రాణత్యాగం చేయాలని అనుకుంది. భంగపడిన ఆడదాని కింత కన్న మార్గం ఏముంది? అనుకుంటూ ఆ ఏటిలో దూకేసింది. తను చచ్చిపోయాననే అనుకుం దా అమ్మాయి. తన సమస్య అంతటితో తీరిపోయినట్లే అనుకుంది కాని, చావడం అంత తేలిక కాదని ఆ తరవాత గ్రహించుకుంది. నీటిలో పడిన అమ్మాయి తిరిగి ఓ హాస్పిటల్లో కళ్ళు తెరిచింది.

ఆమెను రక్షించిన వాడు ఓ ముదుసలి. అతనే హాస్పిటల్‌కి తీసుకొచ్చాడు. 'న న్నెందుకు రక్షించారు?' అంటూ భోరున విలపించింది ఆ అమ్మాయి. కాలు జారి ప్రమాదవశాత్తు పడి పోయిందేమో అని ఊహించుకుంటున్న ఆ ముదుసలి, ఆమెకు వైద్యం చేసిన డాక్టరుకూడా నిర్ఘాంతపోయారు. 'ను వ్వెందుకు చావా లనుకుంటున్నావు? భగవంతుడు మనల్ని సృష్టించింది బ్రతకమని కాని, చావమని కాదు' అంది డాక్టరు.

'నా వంటి నిర్భాగ్యురాలు చావక ఏం చేస్తుంది? ఏ మొహం పెట్టుకుని బ్రతుకుతుంది? బ్రతికి ఎవర్ని ఉద్ధరిస్తుంది? కన్నవారిని అవమానాల పాలు చేయడానికి తప్పించి, నా వల్ల, చెడిపోయిన నా వల్ల ఉపకారం ఎవరికి?' అంది ఎదురు ప్రశ్నలతో. ఆ డాక్టరమ్మ చాలా మంచిది. ఆ అమ్మాయిని బుజ్జగించి జరిగిన సంగతి వింది. 'నీ కేం భయంలేదు. నిన్ను నేను పెంచుకుంటాను. నీ కొచ్చిన బాధంతా నేటితో సరి' అని ఓదార్చింది. ఆమెను తన దగ్గరే అట్టి పెట్టుకుంది. దుండగులు చేసిన దాని ఫలితంగా ఆమెకు గర్భం నిలిచింది. చిత్తక్షోభతో ఆమె కృశించి పోసాగింది. నెలలు నిండి కాన్పు కష్టమైతే, పెద్ద డాక్టరు సహాయం ఉంటుందని పెద్ద హాస్పిటల్లో జాయిన్ చేయించిం దామె.

పురుడు వచ్చింది. కాని, పుట్టిన బిడ్డ తల్లి ఒడిని చూడలేకపోయాడు.

ఆ అమ్మాయిని తిరిగి మామూలు మనిషిగా చేయడానికి ఆ డాక్టరు చాలా శ్రమ పడింది. చదువులో పెట్టింది. ఆమె శ్రమ ఫలించింది. డిగ్రీ తీసుకున్న ఆ అమ్మాయి 'ఉద్యోగం చేస్తూ నా బ్రతుకు నేను బ్రతుకుతాను' అని పట్టుబట్టింది. ఆమె పట్టుదలతో ఓ ఆఫీసులో ఉద్యోగస్థురా లయింది ఆ అమ్మాయి. ఆ అమ్మాయి అందం ఓ కుర్ర ఆఫీసరుని ఆకర్షించింది. ఆ అమ్మాయికీ అతని మీద మక్కువ ఏర్పడింది. ఇద్దరూ సంప్రదించుకుని ఓ శుభముహూర్తాన దంపతు లయ్యారు. పూవూ తావిలా సాగిపోతున్నది వాళ్ళ సంసారం. అనుకోకుండా ఓ దుష్టశక్తి ప్రవేశించింది వాళ్ళ మధ్య. 'నువ్వు చెడిపోయినదానివి; నీవు ఒకరి భార్యగా తగవు' అని గర్జించింది, ఆ అమ్మాయి వైపు ఉరిమి చూస్తూ. భర్తనే దైవంగా ఎంచి పూజించే ఆ అమ్మాయి ఉలిక్కి పడింది. వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంది. 'అవును, నా జీవితంలో ఓ మచ్చ ఉంది. నేను గృహిణిగా ఉండ తగను' అనుకుంది బాధగా, దిగులుగా. ఆ సంగతి ప్రత్యక్షంగా భర్తకు చెప్పలేదు. ఎలా మరి? తన గత చరిత్రంతా ఓ కాగితం మీద పెట్టి ఆ ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోవాలనుకుంటుంది."

కథ వింటున్న అరుణ ఉద్రేకంగా అరిచింది. "అది. . . అది. . . నా కథేను. . . ఆ కవరు. . ."

"తొందర పడకోయ్! ఇంకా ఉంది, విను మరి" అన్నాడు చక్రపాణి భార్యను వారిస్తూ.

"అతను, అంటే ఆమె భర్త ఆ ఉత్తరాన్ని చదివాడు. ఇప్పుడు నా కర్తవ్యం ఏమిటన్నట్లు దీర్ఘంగా ఆలోచించాడు. అది భార్య చేసిన తప్పు కాదు. ఎవరో దుండగులు చేయించిన అకార్యమని దానికి తన భార్యను దోషిగా నిలవడం...ఉహూఁ అతని కిష్టం లేదు. మగవాడు తెలిసే, ఇది కూడదు అనుకుంటూనే ఎన్నో తప్పులు చేస్తాడు. ఆ తప్పులన్నీ భార్యగా వచ్చే ఆడది క్షమించగా లేనిది, తనకు తెలియకుండా దోషురాలైన ఆడదాన్ని భర్తగా వచ్చే మగవాడు ఎందుకు క్షమించ కూడదూ అనిపించింది. అదీగాక /అతని జీవితంలోకూడా కొన్ని అపరాధాలు జరిగాయి. తను చదువుకునే రోజుల్లో ఓ అమ్మాయితో పరిచయం అయింది. అదీ చిత్రంగానే. మొదట ఇద్దరూ ద్వేషించుకునేవారు. నలుగు రాడపిల్లలతో కలిసి వస్తున్న ఆ అమ్మాయిని కావాలనే ఏడిపించాడు తుంటరి మాటలతో. ఆ అమ్మాయి 'ఇడియట్', 'రాస్కెల్', బ్రూట్' అంటూ మాటలు మిగలడమే

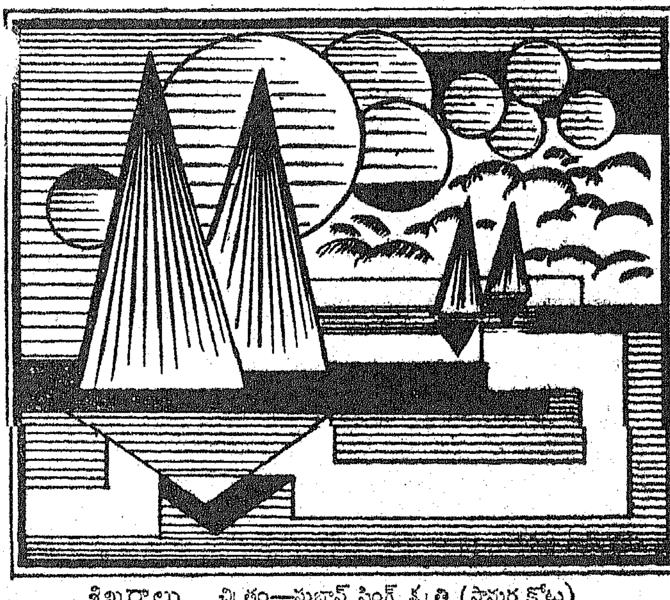
శిఖరాలు చిత్రం—సుభాన్ సింగ్ క్షత్రి (సామర్లకోట)

గాక, కాలిచెప్పు తీసింది తన్నుతానంటూ. అతనికి నిజంగానే కోపం వచ్చింది. దగ్గరగా వెళ్ళి చాచి పెట్టి ఒక్క లెంప కాయ వేశాడు. అంతా కన్ను మూసి తెరిచినంతలో జరిగిపోయింది. ఇద్దరూ వేడిలో ఉన్నారు. ఆ అమ్మాయి వెంటనే ప్రిన్సిపల్‌కు రిపోర్టిచ్చింది. అక్కడితో సంజాయిషీలు, సస్పెన్షన్. చివరకు ఇరు వైపులా రాజీ కొచ్చారు. అంత గొడవ జరిగింది కాబట్టే ఒకరి గురించి ఒకరు ఆలోచిస్తూ సన్నిహితు లయ్యారు. పరిచయం ప్రణయంలోకి దిగింది. అది హద్దులు దాటిపోయాక గాని, తమ ఉద్రేకం ఎంతవరకు తీసుకెళ్ళిందో గ్రహించలేకపోయారు.

'పెళ్ళి చేసుకోకపోతే నేను బ్రతక లేను, నా మొహాన్ని బయటి ప్రపంచానికి చూపించలేను' అని వాపోయింది ఆ అమ్మాయి. కాని, తను మాత్రం ఏం చేయగలడు? కావాలని చేసిన తప్పు కాకపోయినా, యౌవనంతో ఉన్నవాళ్ళు తొందరపడిన ఫలితం, తప్పు ఇద్దరిదీను. 'నేనే ఒకరి మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నాను. నిన్నుకూడా ఎలా బ్రతికించ గలను' అన్నాడు తను. 'చదువు పూర్తయి బ్రతకడానికి ఒక ఆధార మంటూ దొరికితే నిన్ను తప్పకుండా చేసుకుంటాను. అంత వరకూ నీవు నిరీక్షించక తప్పదు' అన్నా డతను మొండిగా. కాని, కట్టు తప్పిన ఆడపిల్ల గాలిలోని దీపం వాటులా ఉన్న మగవాడిని నమ్మి ఎంత కాలం నిరీక్షించ గలదు? ఆ అమ్మాయి పెద్దలకు తెలిసింది అసలు రహస్యం. చదువు మాన్పించి, రహస్యంగానే పెళ్ళి ప్రయత్నాలు సాగించారు. వాళ్ళు నిశ్చయించిన రోజుకి వేళ తగిలింది. ఫర్వాలేదు అనుకుని ముహూర్తాలు పెట్టుకున్నారు కాని, పనీ పాటూ లేని ఆకాశరామన్నలు అటువంటి సమయంలో ఊరికే ఉండరు కదా? వాళ్ళ రాతల ఫలితంగా ఆ అమ్మాయి పెళ్ళి చెడి పోయింది. పీటలమీద పెళ్ళి చెడిపోవడంతో ఆ అమ్మాయి అవమానం భరించ లేక ఆత్మహత్య చేసుకుంది. తన తొందర పాటు కారణంగా ఓ నిండు ప్రాణి బలై పోవడం అతనికి దుఃఖాన్ని కలిగించింది. పశ్చాత్తాపంతో కుమిలి పోయాడు. అతని చదువు పూర్తయింది. అదృష్టం కలిసివచ్చి ఆఫీసరు అయ్యాడు. తన ఆఫీసులో పనిచేసే అమ్మాయినే ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోదలిచాడు. వాళ్ళ పెళ్ళికి ముందు ఆమె కాశ్రయమిచ్చిన డాక్టరు ఆ అమ్మాయి కథంతా చెప్పి అందుకు నీకు మనఃస్ఫూర్తిగా ఇష్టం అయితేనే పెళ్ళి చేసుకో, బాగా ఆలోచించుకో అని చెప్పింది. అతను బాగా ఆలోచించే ఆ అమ్మాయిని చేపట్టాడు, 'నా వైపు నుంచి ఎటువంటి ఆక్షేపణా లేదంటూ. ఇక అటువటప్పుడు ఘర్షణ ఎందుకు? నిన్ను, నీ తప్పిదాన్ని క్షమించాను' అంటూ భార్యను ఇలా దగ్గరగా తీసుకున్నాడు అతను." చక్రపాణి కథ చెప్పడం ఆపి, అరుణను గుండెల దగ్గరగా అదుము కున్నాడు—"ఇంతే ఆ కథ" అంటూ. అరుణ తెల్లబోయి చూసింది భర్త వైపు. అతను ఆమె కంటికి మామూలు మనిషిలా కనిపించడం లేదు. దైవాంశసంభూతిలా కనిపించసాగాడు. "మీరు. . . మీరు . . ." ఆ పైన మాట పెగల్లే దామెకు. అతని గుండెలో మొహం దాచుకుని ఆనందబాష్పాలను కార్చసాగింది, ఈ అదృష్టం చాలు నాకు అనుకుంటూ. ★